

คู่มือการปฏิบัติงาน
นักพัฒนาชุมชน

ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง
อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

นักพัฒนาชุมชนมีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านวิชาการพัฒนาชุมชนเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมการศึกษาและสันหนนาการการอนามัยและสุขภาพการปกครองท้องถิ่นและความเจริญ ด้านอื่นๆโดยเป็นผู้ประสานงานระหว่างส่วนราชการและองค์การอื่นๆที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนในท้องถิ่นทุกด้านและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

นักพัฒนาชุมชนระดับปฏิบัติการ ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานระดับต้นที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถทางวิชาการในการทำงาน ปฏิบัติงานด้านวิชาการพัฒนาชุมชนภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายโดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่างๆดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติการ

1.1 ศึกษาวิเคราะห์วิจัยด้านพัฒนาชุมชนเพื่อจัดทำแผนงาน สนับสนุนการรวมกลุ่มของประชาชน ในชุมชนประเภทต่างๆ รวมถึงแสวงหาและพัฒนาศักยภาพของผู้นำชุมชนกลุ่มองค์กรและเครือข่ายองค์กร ประชาชน

1.2 ศึกษาวิเคราะห์วิจัยด้านพัฒนาชุมชนเพื่อกหนดมาตรการและกลไกในการพัฒนาและส่งเสริม การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร จัดการชุมชนตลอดจนการพัฒนาและส่งเสริมความเข้มแข็งสมดุลและมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชนระดับฐานราก รวมทั้งในการพัฒนารูปแบบวิธีการพัฒนาชุมชนให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่

1.3 ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาสถานการณ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องในงานพัฒนาชุมชนเพื่อหาแนวทางป้องกันและ แก้ไขปัญหาที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

1.4 ศึกษาวิเคราะห์จัดทำและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาชุมชนและระบบสารสนเทศชุมชนเพื่อกำหนดนโยบาย แผนงาน ตลอดจนกำหนดแนวทางหรือวางแผนการพัฒนาในทุกกระดับ

1.5 เสนอแนะแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจชุมชนเพื่อสร้างความ สมดุลในการพัฒนาชุมชนและความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชนระดับฐานรากไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืน

1.6 กำหนดมาตรฐานและเกณฑ์ชีวิตด้านพัฒนาชุมชนเพื่อให้มีเกณฑ์ชีวิตด้านพัฒนาชุมชนที่ถูกต้อง เหมาะสมได้มาตรฐาน

1.7 ส่งเสริมและดำเนินการด้านการจัดการความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนเพื่อสร้างพัฒนาระบบ การจัดการความรู้ของชุมชน

1.8 ส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ประชาชนใน ชุมชน สามารถจัดทบทแผนชุมชนรวมทั้งวิเคราะห์ตัดสินใจและดำเนินการร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาความต้องการของตนเอง และชุมชนได้ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงานพัฒนาชุมชน

1.9 ส่งเสริมสนับสนุนในการรวมกลุ่มและจัดตั้งกลุ่มองค์กรชุมชนกลุ่มแม่บ้านและเครือข่ายประชาชน เพื่อส่งเสริมประชาชนให้มีความสนใจความเข้าใจและความคิดริเริ่มในการพัฒนาชุมชนในท้องถิ่นของตน

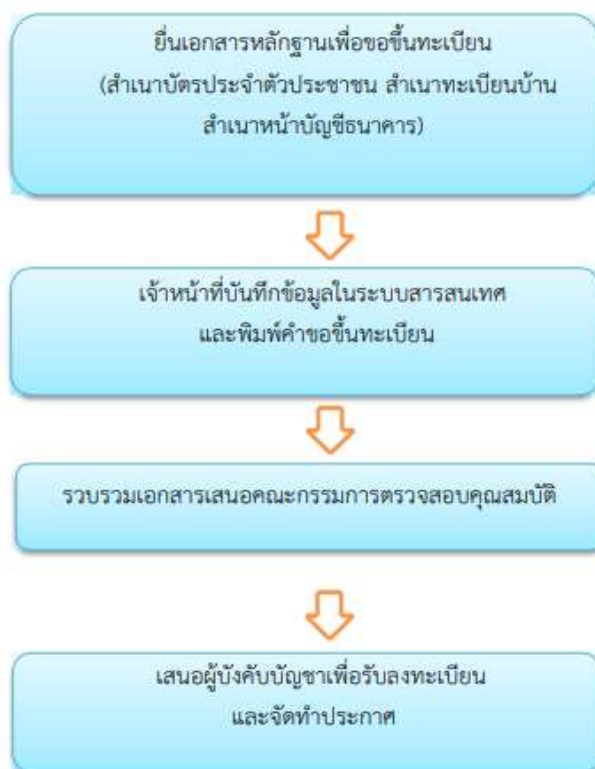
ขั้นตอนและระยะเวลาในการการจัดตั้งกลุ่ม

- 1) การสร้างความรู้ความเข้าใจและเผยแพร่แนวคิด ระยะเวลา 5 วัน
- 2) รวบรวมผู้ที่สนใจและจัดประชาคม ระยะเวลา 5 วัน
- 3) จัดตั้งกลุ่ม ระยะเวลา 3 วัน
- 4) เปิดรับสมาชิก ระยะเวลา 7 วัน
- 5) คัดเลือกคณะกรรมการบริหาร ระยะเวลา 1 วัน
- 6) จัดทำร่างระเบียบข้อตกลง ระยะเวลา 2 วัน
- 7) ระดมเงินทุนของกลุ่ม ระยะเวลา 10 วัน
- 8) เปิดบัญชีธนาคาร ระยะเวลา 1 วัน
- 9) ติดตาม สนับสนุน และประเมินผล ระยะเวลา 1 วัน
- 10) รายงานผู้บริหาร ระยะเวลา 1 วัน

1.10 คูแรร่วมทำงานพัฒนากับประชาชนในท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด ให้คำแนะนำและฝึกอบรมประชาชนในท้องถิ่น ตามวิธีการและหลักการพัฒนาชุมชนเพื่อเพิ่มผลผลิตและเพิ่มรายได้ต่อครอบครัวในด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมในครัวเรือน

1.11 รวบรวมและลงทะเบียนผู้สูงอายุผู้พิการและผู้ติดเชื้อเอชไอวีเพื่อดูแลและจัดสวัสดิการที่พึงได้ เช่นเบี้ยยังชีพสงเคราะห์ในการช่วยเหลือและสงเคราะห์ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนเพื่อรับเบี้ยยังชีพ

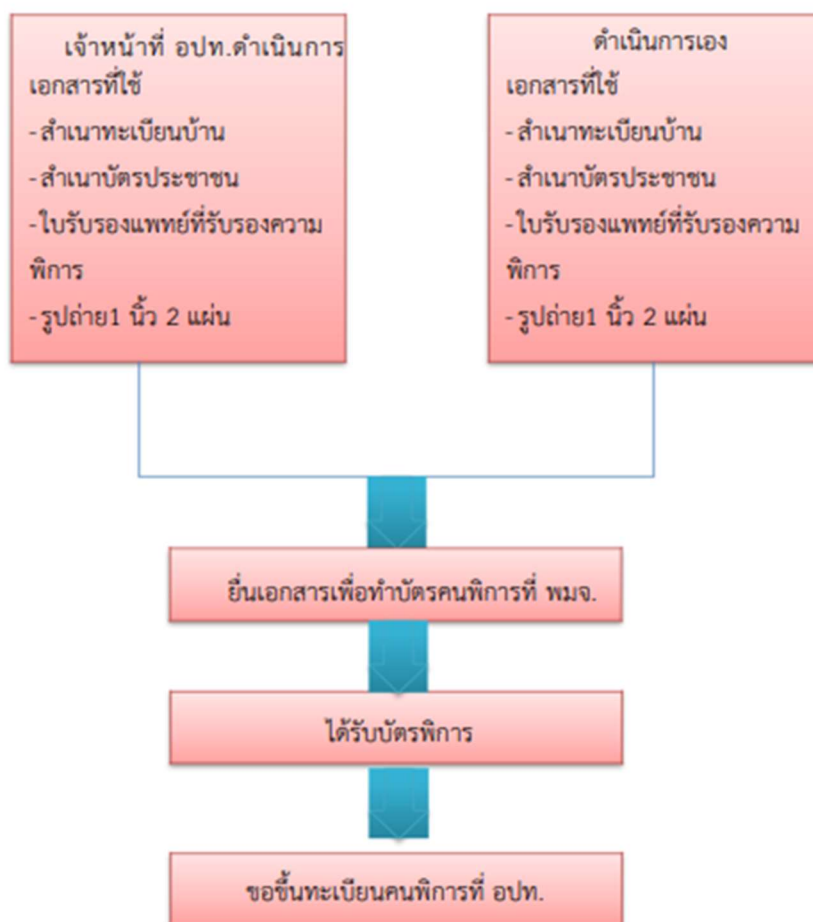

ขั้นตอน ระยะเวลา และส่วนงานที่รับผิดชอบ

ที่	ประเภทขั้นตอน	รายละเอียดของขั้นตอนการบริการ	ระยะเวลาให้บริการ	ส่วนงาน / หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
1	การรับลงทะเบียน ผู้สูงอายุ ,คนพิการ , ผู้ป่วยเอดส์และ ตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน	ผู้สูงอายุ ,คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ, ผู้ป่วยเอดส์ หรือผู้รับมอบอำนาจยื่นคำขอพร้อมเอกสาร หลักฐานและเจ้าหน้าที่ตรวจสอบคำร้องขอ ลงทะเบียนและเอกสารหลักฐานประกอบ	5 นาที	กองสวัสดิการสังคม	
2	ตรวจสอบคุณสมบัติ	คณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติ ตรวจสอบคุณสมบัติ ออกใบลงทะเบียน	10 นาที	กองสวัสดิการสังคม	
3	พิจารณาการรับลงทะเบียน	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง พิจารณานุมัติการรับลงทะเบียนผู้สูงอายุ ,คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์	10 นาที	กองสวัสดิการสังคม	

ขั้นตอนการทำบัตรพิการและต่ออายุบัตรพิการ

เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ช่วยประสานงานและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนเพื่อส่งเอกสารไปให้กับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด(พมจ.)ในการดำเนินการทำบัตรพิการโดยมีระยะเวลาในการดำเนิน เป็นเวลา 10 นาที โดยขั้นตอนดังนี้

1.12 ฝึกอบรม ส่งเสริมและสนับสนุนอาชีพที่เหมาะสมแก่ประชาชนในชุมชนเพื่อให้กลุ่มอาชีพ สามารถเพิ่มผลผลิตและสร้างรายได้ให้กับชุมชน
กระบวนการจัดฝึกอบรมกลุ่มอาชีพ

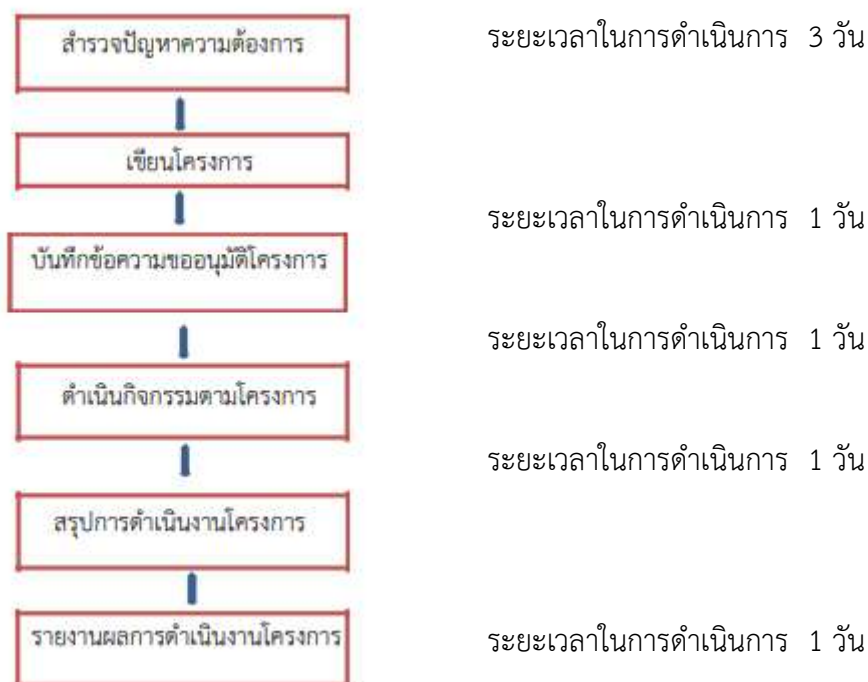

1.13 จัดทำโครงการและงบประมาณ รวมถึงดำเนินการโฆษณาและประชาสัมพันธ์และประเมินผล การจัดกิจกรรมต่างๆที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน เช่น โครงการอบรมส่งเสริมการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้พิการและผู้สูงอายุ เป็นต้น

ขั้นตอนในการเขียนโครงการ

- 1) ชื่อแผนงาน
- 2) ชื่อโครงการ
- 3) หลักการและเหตุผล
- 4) วัตถุประสงค์
- 5) เป้าหมาย
- 6) วิธีดำเนินการ
- 7) ระยะเวลาดำเนินการ
- 8) งบประมาณ
- 9) ผู้รับผิดชอบโครงการ
- 10) หน่วยงานที่สนับสนุน
- 11) การประเมินผล
- 12) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ขั้นตอนการจัดทำโครงการ

ระยะเวลาในการดำเนินการ 1 วัน

1.14 สำรวจและจัดเก็บข้อมูลในการพัฒนาชุมชนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องทันสมัยสามารถนำมาวางแผนในการพัฒนาพื้นที่ซึ่งรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม

1.15 แสวงหาพัฒนาส่งเสริมประสานและสนับสนุนผู้นำ

ชุมชนหรือกรรมการชุมชนเพื่อให้รู้ถึงบทบาทหน้าที่และเกิดการพัฒนาศักยภาพให้สามารถพัฒนาชุมชนของตนได้ อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

1.16 ดูแลและบริหารตลาดกลางขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนมีตลาดจำหน่ายสินค้าที่เป็นธรรม

1.17 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดกองทุนหรือสมาคมในรูปแบบต่างๆเช่นสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์เพื่อเกิดสวัสดิการซึ่งเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในชุมชน

1.18 ศึกษาและติดตามเทคโนโลยีองค์ความรู้ใหม่ๆกฎหมาย และระเบียบต่างๆที่เกี่ยวข้องกับงาน พัฒนาชุมชนเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. ด้านการวางแผน

วางแผนการทำงานที่รับผิดชอบร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานของหน่วยงานหรือโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

3. ด้านการประสานงาน

3.1 ประสานการทำงานร่วมกันทั้งภายในและภายนอกทีมงานหรือหน่วยงานเพื่อให้เกิดความร่วมมือ และผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด

3.2 ชี้แจงและให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลข้อเท็จจริงแก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้าง ความเข้าใจหรือความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

4. ด้านการบริการ

4.1 ให้คำปรึกษาแนะนำด้านพัฒนาชุมชนแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลที่สนใจเพื่อให้ความรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม

4.2 เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนาชุมชนเพื่อให้บริการแก่หน่วยงาน ภาคีการพัฒนาประชาชน ผู้ชุมชุนากลุ่มองค์กรชุมชนเครือข่ายองค์กรชุมชนและชุมชน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยความพิการให้คนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ให้คนพิการที่ได้จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยความพิการด้วยตนเองต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีภูมิลำเนา ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสถานที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด และมีสิทธิ รับเงินเบี้ยความพิการในเดือนถัดไป

ในกรณีคนพิการซึ่งได้รับเงินเบี้ยความพิการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่งและ ย้ายภูมิลำเนาไปอยู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หรือกรุงเทพมหานคร ให้คนพิการนั้นลงทะเบียนและ ยื่นคำขอรับเงินเบี้ยความพิการด้วยตนเองต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ที่ตนมีภูมิลำเนา และให้ได้รับเงินเบี้ยความพิการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ในเดือนถัดไป ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แห่งใหม่ต้องได้รับการยืนยันจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดิมที่จ่ายเงินเบี้ยความพิการเพื่อไม่ให้เกิด ความซ้ำซ้อน”

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566 เพื่อใช้ในการดำเนินการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งตามความนัยข้อ 7 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566 กำหนดให้บุคคลที่จะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ให้ยืนยันสิทธิรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุโดยไม่ต้องลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุด้วยตนเองต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีภูมิลำเนา ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสถานที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด